

Opgave 2 België prijst zich meer en meer uit de markt

7 maximumscore 1

De koopkracht zal gelijk blijven, omdat de lonen even snel stijgen als de prijzen (van consumptiegoederen).

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Als de lonen in België ten opzichte van de arbeidsproductiviteit sneller stijgen dan in andere landen 1
- dan stijgen de loonkosten per product van Belgische producten (en daarmee de verkoopprijs) sneller dan die in andere landen (en als gevolg kunnen de Belgische ondernemers slechter concurreren) 1

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste benadering is:

- Volgens bron 1 is het loonpeil in Nederland hoger dan in Duitsland. Volgens bron 2 is de arbeidsproductiviteit in Nederland hoger dan in Duitsland.
- Benadering van het verschil in loonpeil tussen Nederland en Duitsland: $\approx 133,2 - 131,9 = 1,3$
- Benadering van het verschil in arbeidsproductiviteit tussen Nederland en Duitsland: $\approx 102,5 - 100,3 = 2,2$
- Conclusie: Het verschil in arbeidsproductiviteit is groter dan het verschil in loonpeil. Hieruit blijkt dat de loonkosten per product in Nederland lager zijn dan in Duitsland.

Een voorbeeld van een juiste exacte berekening is:

- Berekening index loonkosten per product in Duitsland

$$\frac{131,9}{100,3} \times 100 = 131,5$$
- Berekening index loonkosten per product in Nederland

$$\frac{133,2}{102,5} \times 100 = 130,0$$
- Conclusie: Hieruit volgt dat de loonkosten per product lager zijn in Nederland (130,0) dan in Duitsland (131,5).
- voor een juiste benadering of berekening 1
- voor een juiste conclusie dat Nederland lagere loonkosten per product heeft dan Duitsland 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- (bruto toegevoegde waarde = omzet – inkoopwaarde goederen & diensten =)

$$1,45 - (0,22 + 0,07 + 0,01 + 0,11) = 1,04$$

of

(bruto toegevoegde waarde = som van de beloning voor productiefactoren + afschrijving =)

$$0,18 + 0,16 + 0,10 + 0,08 + 0,52 = 1,04$$

1

- De loonkosten als percentage van de bruto toegevoegde waarde zijn

$$\frac{0,52}{1,04} = 0,5 \text{ is } 50\%$$

1